

РЕЦЕНЗІЯ

**на дисертаційну роботу Юзько Вікторії Олександрівни на тему:
«ОСОБЛИВОСТІ ДОПОМІЖНИХ РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПАЦІЄНТОК ІЗ БЕЗПЛІДДЯМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З ВІДСУТНІСТЮ
ОВУЛЯЦІЇ»,**

подану до апробації на здобуття наукового ступеня

доктора філософії

за спеціальністю «14.01.01 - акушерство і гінекологія»

Актуальність вибраного автором наукового напрямку зумовлена тим фактом, що в Україні щорічно реєструється понад 50 тис. випадків безплідних пар. Дані вітчизняної літератури свідчать про частоту безпліддя в поліклінічних закладах, яка досягає 29,1%. Основним методом лікування безпліддя є допоміжні репродуктивні технології (ДРТ), зокрема запліднення шляхом інтрацитоплазматичного введення сперматозоїдів (ICSI). Для підвищення ефективності ДРТ актуальним залишається питання підготовки безплідних пар. Відомо, що однією з найважливіших умов для успішного проведення ДРТ є ефективна контрольована оваріальна стимуляція для отримання достатньої кількості зрілих яйцеклітин. Від кількості та якості отриманих яйцеклітин напряму залежить ефективність запліднення при процедурі ICSI, а культивування бластоцист від задовільних умов та оптимального складу хімічного середовища. Слід враховувати максимальне зменшення дії непередбачуваних негативних чинників.

Надмірна активація антиоксидатної системи організму, фолікулів та яйцеклітин може негативно впливати на ефективність запліднення та розвиток ембріонів. Дані літератури свідчать про позитивну роль збалансованої антиоксидантної дії в середовищах для культивування яйцеклітин та бластоцист. Мелатонін є антиоксидантом та блокатором вільних радикалів, іномодулятором. Даний гормон має суттєвий вплив на становлення репродуктивної системи та менструальної функції. Механізм дії гормону

мелатоніну на молекулярному рівні ще недостатньо вивчений. Вважають, що саме через гіпофізарні рецептори він регулює синтез гормонів гіпофіза та репродуктивну систему. І хоча доказова база ефективності мелатоніну в терапії жіночого непліддя тільки формується, позитивні результати деяких досліджень доводять раціональність його застосування у жінок з безпліддям. Враховуючи велику зацікавленість науковців у вивченні ролі мелатоніну в репродуктивній медицині, представляє значний інтерес вивчення особливостей проведення контрольованої стимуляції/індукції овуляції у пацієнток із безпліддям при застосування допоміжних репродуктивних технологій. Питання визначення нестандартного підходу до діагностики та лікування таких пацієнток залишаються маловивченими та дискусійними. Усе це стало підставою для проведення даного дослідження.

Виконана науково-дослідна робота є частиною науково-дослідницької роботи кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету «Збереження та відновлення репродуктивного здоров'я жінок та дівчат при акушерській та гінекологічній патології» (№ державної реєстрації 0121U110020).

Розглядаючи основні питання наукової новизни представленої дисертаційної роботи, необхідно відзначити, що автором узагальнено та по-новому вирішено науково-практичне завдання, що полягає у підвищенні ефективності лікування безпліддя шляхом оптимізації підготовки до контрольованої стимуляції овуляції та пункції фолікулів із використанням препаратів мелатоніну в протоколах допоміжних репродуктивних технологій.

Дисертантом встановлено значимість визначення рівню мелатоніну в крові в жінок із безпліддям при підготовці до контрольованої оваріальної стимуляції в програмах допоміжних репродуктивних технологій. Визначена складова гормонального профілю крові, даних овуляторного резерву, рівня мелатоніну в фолікулярній рідині, показників кількості та якості ооцитів, відповідно, ембріонів. Доведено, що включення мелатоніну в комплекс медикаментозної підготовки в програмах допоміжних репродуктивних

технологій сприяло підвищенню якості ооцитів та ембріонів і, відповідно, підвищенню ефективності лікування безпліддя з використанням даних технологій. Одержано нові дані щодо вмісту мелатоніну в сироватці крові та в фолікулярній рідині в пацієток із безпліддям при використанні допоміжних репродуктивних технологій, що дозволило науково обґрунтувати необхідність вдосконалення алгоритму підготовки жінок із безпліддям до проведення контрольованої оваріальної стимуляції, пункції фолікулів та проведення запліднення.

Практичне значення одержаних результатів

Дисертантом запропоновано алгоритм оптимізації підготовки безплідних жінок до проведення контрольованої стимуляції яєчників, пункції фолікулів та забору яйцеклітин, який включає призначення курсу препаратів мелатоніну, що в подальшому дозволить акушерам-гінекологам, репродуктологам покращити якість отриманих ооцитів та ембріонів та підвищити ефективність лікування безпліддя в жінок в циклах інтраплазматичного введення сперматозоїда в яйцеклітину.

Матеріали дисертаційної роботи повністю відображені в п'яти друкованих роботах, чотири статті з яких в фахових журналах України, серед яких один журнал індексується в базі даних Scopus, одна стаття – в закордонному виданні, що індексується в базі даних Scopus. Матеріали дисертаційної роботи оприлюднено та обговорено на Пленумі Асоціації акушерів-гінекологів України та науково-практичній конференції з міжнародною участю «Репродуктивне здоров'я в Україні: тенденції, досягнення, виклики та пріоритети (до 90-річчя академіка Грищенка В.І.» Київ, 2018 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Іноваційні технології в акушерстві та гінекології: від науки до практики» (Буковель, 2019 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання сучасного акушерства» (Тернопіль, 2019 р.), Міжнародному симпозиумі «Теорія та практика репродукції людини» (Буковель, 2019 р.), Міжнародному симпозиумі

онлайн «Теорія та практика репродукції людини» (Київ, 2021 р.), 11-й міжнародної конференції мКАРМ «Краеугольные аспекты репродуктивной медицины» (Москва, 2021 г.), XIII Международном конгрессе КАРМ «Современные подходы к лечению бесплодия. ВРТ: Настоящее и будущее» (Алматы, Казахстан, 2021 г.), Міжнародному симпозиумі онлайн «Теорія та практика репродукції людини» (Чернівці, 2022 р.).

Дисертаційна робота побудована за класичним принципом і по своїй структурі повністю відповідає всім вимогам до дисертаційних робіт.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані в педагогічному процесі при навчанні як на додипломному рівні, так і на післядипломному.

Зауважень принципового характеру по виконаній дисертації немає.

Як для дискусії вважаю за необхідне поставити декілька питань:

1. Мелатонін широко застосовується в медицині. Що наштовхнуло Вас на думку використати його в репродуктивній медицині?

2. Стимуляція суперовуляції складна медикаментозним забезпеченням. Як препарат мелатоніну вписується в дану схему?

3. Мелатонін – гормон фотоперіодичності, гормон темряви. Період з 22:00 до 01:00 – найцінніший для синтезу мелатоніну час. Чи спостерігалась залежність отриманих результатів у обстежених пацієнток із безпліддям від дотримання всіх правил сну?

Висновок

Дисертація Юзько Вікторія Олександрівни «**Особливості допоміжних репродуктивних технологій у пацієнток із безпліддям, пов'язаним з відсутністю овуляції**», виконана на кафедрі акушерства та гінекології в Буковинському державному медичному університеті МОЗ України під керівництвом доктора медичних наук, професора Андрієць Оксани Анатоліївни, повністю відповідає сучасним вимогам до дисертацій на

здобуття наукового ступеня доктора філософії і може бути апробованою та рекомендована до офіційного захисту в Спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 14.01.01-акушерство і гінекологія.

Рецензент

Доцент закладу вищої освіти

кафедри акушерства,

гінекології та перинатології

Буковинського державного

медичного університету,

к. мед. н.

Світлана ЯСНІКОВСЬКА

« 20 » 04 2023 року

Підпис <u>Ясниковської С</u>
засвідчую:
<u>Т.о. Начальник відділу кадрів</u>
Буковинського державного медичного університету

Т.о. Начальник відділу кадрів д. Ясниковська